

Věta 1 (Peanův tvar zbytku). Platí $f(x) - T_{a,f}^n(x) = o((x-a)^n)$, $x \rightarrow a$.

Výraz $R_{a,f}^n(x) = f(x) - T_{a,f}^n(x)$ nazýváme zbytkem Taylorova polynomu $T_{a,f}^n(x)$, předchozí větu lze tedy zformulovat ve tvaru $R_{a,f}^n(x) = o((x-a)^n)$, $x \rightarrow a$.

Tento kvalitativní výsledek má pro nás následující dva důsledky:

Věta 2. (jemnější podmínky pro extrém)

1. Nechť $f^{(k)}(a) = 0$, $k = 1, \dots, 2n-1$, potom platí:

- je-li $f^{(2n)}(a) > 0$, pak má f v a (ostré) lokální minimum,
- je-li $f^{(2n)}(a) < 0$, pak má f v a (ostré) lokální maximum.

2. Nechť $f^{(k)}(a) = 0$, $k = 1, \dots, 2n$. Pokud $f^{(2n+1)}(a) \neq 0$, potom f nemá v a lokální extrém.

Druhým důsledkem Věty 1 je následující trik při výpočtu limit: necht $T_{a,f}^n$ existuje, potom platí

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{(x-a)^n} &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - T_{a,f}^n(x) + T_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n} \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \left(\frac{R_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n} + \frac{T_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{R_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n} + \lim_{x \rightarrow a} \frac{T_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n} \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{T_{a,f}^n(x)}{(x-a)^n}. \end{aligned}$$

za předpokladu, že limita napravo existuje. To nastává, pokud $f^{(k)}(a) = 0$, $k = 0, \dots, n-1$, tj. $T_{a,f}^n(x) = \frac{f^{(n)}(a)}{n!}(x-a)^n$.

Takový výpočet limity je vlastně totéž, jako bychom n -krát použili l'Hospitalovo pravidlo, nicméně výhodou výše uvedeného přístupu je, že koeficienty Taylorova polynomu často zjistíme i snadněji, než pracným derivováním.

Z definice jsme odvodili následující Taylorovy polynomy:

$$\begin{aligned} T_{0,e^x}^n(x) &= 1 + \sum_{k=1}^n \frac{x^k}{k!}, \\ T_{0,\sinh x}^{2n}(x) &= T_{0,\sinh x}^{2n-1}(x) = \sum_{k=1}^n \frac{x^{2k-1}}{(2k-1)!}, \\ T_{0,\cosh x}^{2n+1}(x) &= T_{0,\cosh x}^{2n}(x) = 1 + \sum_{k=1}^n \frac{x^{2k}}{(2k)!}, \end{aligned}$$

$$T_{0,\sin x}^{2n}(x) = T_{0,\sin x}^{2n-1}(x) = \sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \frac{x^{2k-1}}{(2k-1)!},$$

$$T_{0,\cos x}^{2n+1}(x) = T_{0,\cos x}^{2n}(x) = 1 + \sum_{k=1}^n (-1)^k \frac{x^{2k}}{(2k)!},$$

$$T_{1,\log x}^n(x) = \sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \frac{(x-1)^k}{k}.$$

Věta 3 (Lagrangeův a Cauchyův tvar zbytku). *Nechť $f^{(n)}$ existuje a je spojitá na otevřeném nadintervalu intervalu $[a, x]$, $a < x$, a necht' $f^{(n+1)}$ existuje na (a, x) . Potom*

- existuje $\xi \in (a, x)$ takové, že

$$f(x) - T_{a,n}^f(x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (x-a)^{n+1}, \quad (\text{Lagrangeův tvar})$$

- existuje $\xi \in (a, x)$ takové, že

$$f(x) - T_{a,n}^f(x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{n!} (x-\xi)^n (x-a), \quad (\text{Cauchyův tvar})$$